

В основі етичних норм вищої школи – педагогічна мораль, яка є системою етичних вимог, що визначають наше ставлення, а від так і поведінку, стосовно професії, колег, студентів інших явищ і предметів об'єктивної дійсності.

Педагог, так само як і керівник, має бути позбавленим людських вад і в етичному відношенні він має стояти вище усього суспільства. І зрозуміло чому...

Не випадково, з ініціативи ректора у 2015 році ми з Вами прийняли етичний кодекс науково-педагогічного працівника, який визначає наше ставлення до п'яти важливих частин оточуючої нас реальності (професія, студенти, колеги, наукова діяльність, природа).

Професія.

І дійсно, від участі педагога, від його ставлення до свого професійного обов'язку, залежить перспектива розвитку суспільства на цілі покоління уперед. Як пише наша аспірантка:

«Ти педагог і це велике слово,
Ти душ людських коваль і оберіг,
Ти педагог, і ти не випадково,
У серці світло мудрості зберіг.

«Учитель учителів» Адольф Дістервег у своїх вимогах до педагога виділив, поряд і любов'ю до професії, – **професіоналізм.**

Оптимізм. Одного разу на прес конференції, Ну і, – **постійне самовдосконалення.** Колись генерал Уборєвіч зауважив, що це відбувається не тільки і не стільки на семінарах, конференціях, в аспірантурі чи докторантурі, а справжня академія для кожного із нас розпочинається тоді, коли ми усамітнюємось і беремо до рук книгу. Тому кожному із нас для самовдосконалення потрібне дозвілля. Ларошфуко писав: «Я завжди буду вважати себе обдарованим більше тим, з чиєї милості я маю можливість розпоряджатись своїм дозвіллям». Знаходьте вільний час колеги і вдосконалюйтесь!

І коли ми кажемо про ставлення до нашого професійного обов'язку, ми маємо пам'ятати, що **підготовка фахівця переслідує триєдину ціль**. Поряд із навчанням, розвитком має забезпечуватись формування ціннісного світогляду молоді. Дійсно, «Виховати людину інтелектуально, але не виховати її морально, – означає виростити загрозу для суспільства» (Т. Рузвельт), тому цілком доречно наголошує Станіслав Миколайович: «... Викладачу треба не лише підраховувати кількість знань, умінь, навичок, які за відведені години засвоїв студент, а й думати про те, яку людину ми виховали у вищому навчальному закладі».

Знаннєцентризм в освіті має поступитись компетентнісному навчанню.

Сьогодні керівники провідних агрокорпорацій (АМАКО, МРІЯ) хочуть бачити у наших випускників не тільки знання, а й ініціативність, відповідальність, зорієнтованість на людей, високі мотиви досягнень, чесність, комунікабельність.

Стосовно студентів, ми маємо ставитись до них з повагою, любити їх не менше, а ніж свою професію, бо ставлення теж виховує. Українська народна мудрість говорить: «Якщо будеш ставитись до дитини як до поросяти, дивись вона і захрюкає».

Ще один важливий вияв етичного ставлення до студента – **наш особистий приклад, як один із наймогутніших методів виховання**. Ми мусимо бути утіленням чеснот. Маємо жити як вчимо, і вчити як живемо (писав Сковорода). «Наша власна поведінка – вирішальна річ. Не думайте, писав А.Макаренко, що ви виховуєте дитину тільки тоді, коли з нею розмовляєте, або повчаєте її, або караєте її. Ви виховуєте її щохвилини... Як ви одягаєтеся, як ви розмовляєте з іншими людьми і про інших людей, як ви радієте або сумуєте, як ви поводитесь з друзями і з ворогами, як ви смієтеся, читаєте газету, - все це має для вихованця велике значення».

Крім того, в етичному плані, виправдано сприймати студента як партнера, учасника освітнього процесу, носія перетворювальної активності, що спрямована, як на зміну світу, так і самого себе.

У цьому контексті важливо, керуючись етичними нормами, орієнтувати студентів на моральні ідеали.

За дорученням ректора, два роки тому, ми провели експертне опитування і виділили, проранжувавши імена тих, кому досвідчені, авторитетні члени нашого колективу відводять ключову роль у державотворчих процесах... Ось цей список (слайд)

В основі етичного кодексу студента (присяга), яка орієнтує молодь на відповідні етичні цінності – це сутності, що мають важливе особисте, соціальне, культурне значення.

Ставлення до колег. Тут зібрались керівники, лідери, за твердженням Конфуція «Сини неба», які повинні уміти володіти собою настільки, щоб поважати підлеглих, як самих себе і поводитися з ними так, як ми бажаємо, щоб поводитися з нами.

У рамках теорії «сервант-лідерства» керівник розглядається як слуга, який допомагає послідовникам. Ісус казав апостолам: «Ви знаєте, ті, що вважають себе за князів у народів, панують над ними, а їхні вельможі їх тиснуть. Не так буде між вами, але хто з вас великим бути хоче, нехай буде він вам за слугу. А хто з вас бути першим бажає, нехай буде всім за раба» (Євангелії від Марка, Глава 10, вірш 35 – 45).

Лідером є не одна особа. Лідерство – це розосереджена влада і вплив. Ієрархія групи передбачає керівне ядро, кожен член якого домінує в певних сферах чи конкретних справах. Ефективними є не лідери-одинаки, а команди лідерів.

Професійно-педагогічна етика гласить, що **університет є ієрархізованою спільнотою.** Підлеглі мають неухильно виконувати прийняті рішення, поважати і підтримувати керівника. У нас є один рудимент

національного менталітету «де два українці – там три гетьмани». І це наша біда. Треба вчитись бути лояльним, смиренним підлеглим. До слова притча І.Франка:

Ставлення до наукової діяльності. Маємо бути по справжньому одержимі пошуком істини, виробництвом нового знання. Але при цьому не допустимим є чуже видавати за своє.

Треба не забувати про вдячність, як найблагороднішу рису характеру.
Треба бути вдячним **аграріям-хліборобам**

Нашим батькам, учителям. Як казав Олександр Македонський: «Батьку я вдячний за те, що дав мені життя, а учителеві за те, що дає йому ціну».

Треба бути вдячним **нашим керівниками**, за те що там, на передньому краю приймають на себе весь тиск зустрічного повітропотoku, відстоюють наші інтереси у широкому соціальному просторі.

Треба бути вдячним **воїнам АТО**, за захист і можливість працювати в мирних умовах.

Оскільки ми є педагогами аграрного вищого навчального закладу, наш етичний кодекс визначає ставлення до ще однієї важливої цінності – **Навколишнього середовища**. Ми готуємо фахівців біономічних професій типу «людина-природа» тому маємо притримуватись норм біоетики, керуватись принципами ноосферогенезу, сповідувати універсальну етику Альберта Швейцера, що передбачає бережне і співчутливе ставлення до усього живого.

Шановні колеги, крапля довбає камінь не силою, а частим падінням
(Овідій)

Думаю, треба і надалі, день за днем, справа за справою – робити цей світ кращим.